

Time : 2 hrs.

CODE - BARIUM

Room No. A - 303

Marks : 50

FC

- 3 1) All the questions are compulsory.
2) Internal option are mentioned.
3) Figures to the right indicate marks.

- a) What is meant by human rights ? Explain its characteristics R 6
OR
a) Define the term 'protective law' and explain the environment act. 6
- b) What is science ? Bring out the main features of science. R 8
OR
b) How science originated from Philosophy ? Distinguish between science and Technology. 8
- a) Explain briefly the main characteristics of fundamental rights. 6
OR
a) Comment on Prevention of Terrorism Act. R 6
b) Distinguish between science and religion. R 6
OR
b) Discuss the contribution of Newton and Darwin to the field of Science. ✓ 6
- a) Describe the functions of NHRC. X 6
OR
a) Explain briefly the role of various NGO's in India. R 6
b) What is the aim of science ? Distinguish between Pure and applied sciences. R 6
OR
b) Discuss the contribution of Jagdishchandra Bose to science. R 6
- Write a note on :
a) Narmada Bachao Andolan 6
OR
a) TADA ✓ 6
b) Why Astrology is not regarded as 'a' science ? R 6
OR
b) Contributions of C V Raman to science R 6

- सूचना - १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.
 २) आंतरिम पर्याय मांडले आहेत.
 ३) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र.१ अ) 'मानवी हक्क' याचा नेमका अर्थ काय? मानवी हक्कांची लक्षणे स्पष्ट करा.

किंवा

अ) 'संरक्षणात्मक कायदा' या संज्ञेची व्याख्या करून पर्यावरणात्मक कायदा स्पष्ट करा.

ब) विज्ञान म्हणजे काय? विज्ञानाची प्रमुख लक्षणे उलगडून दाखवा.

किंवा

ब) विज्ञानाचा उगम तत्वज्ञानापासून कसा झाला ते सांगा? शास्त्र व तंत्रज्ञानातील भेद स्पष्ट करा.

प्र.२ अ) मूलभूत मानवी हक्कांची प्रमुख वैशिष्ट्ये थोडक्यात स्पष्ट करा.

किंवा

अ) दहशतवाद निरोधक कायद्यावर (POTA) टिपणी करा.

ब) विज्ञान व धर्म यातील फरक स्पष्ट करा.

किंवा

ब) न्यूटन व डार्विनच्या विज्ञानक्षेत्रातील योगदानाची चर्चा करा.

प्र.३ अ) राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोगाच्या कायांचे वर्णन करा.

किंवा

अ) भारतातील विविध अशासकीय संघटनांची भूमिका थोडक्यात स्पष्ट करा.

ब) विज्ञानाचे नेमके उद्दिष्ट काय आहे? विशुद्ध शास्त्रे व उपयोजित शास्त्रे यातील भेद स्पष्ट करा.

किंवा

ब) जगदीशचंद्र बोसांच्या विज्ञानातील योगदानाची चर्चा करा.

प्र.४ अ) नर्मदा बचाव आंदोलन

किंवा

अ) टाडा (TADA) कायदा

ब) ज्योतिषशास्त्राला शास्त्र का समजले जात नाही?

किंवा

ब) सी. व्ही. रामन यांचे विज्ञानातील योगदान कोणते?